

REDACTIA
ARAD, STR. AULICH (ADAM):

ABONAMENTUL
Pentru Austro-Ungaria:
pe 1 an fl. 10; pe 1/2
an fl. 5; pe 1/4 de an
fl. 2.50; pe 1 lună fl. 1.

N-rti de Duminică pe
an fl. 1.50.

Pentru România și străinătate:
pe an 40 franci.

Manuscripte nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA
ARAD, STR. AULICH (ADAM):

INSERTIUNILE:
at 1 și 2 garmond: prima-dată
7 cr.; a doua oară 6 cr.
a treia-oară 4 cr. și timbru
de 30 cr. de fiecare publi-
cațiune.

Atât abonamentele cât și
insertiunile sunt a se plăti
înainte.

Scrisori nefrancate nu se
primesc.

TRIBUNA POPORULUI

MICII TIRANI

(*) Noi, naționalitățile avem a face cu două feluri de tirani: mici și mari!

Cei mari, stăpânitorii dela centru, din Budapesta, au făcut ca Europa să se mire de libertatea ungurească manifestată prin multele prigoniri contra naționalităților, — ear' cești mici au provocat scenele barbare dela Turda, Șimleu, Oradea-Mare și Arad.

Între cei mari, staroste e Tisza Kálman, cel cu faimoasa devisa a sdrobirii sobolilor, ear' dintre mulțimea cestor mici, mai clasic e Bartha Miklós, o gură spartă care-și are ucenici și tovarăși în fiecare orașel unguresc.

După Cluj însă, dacă nu chiar înainte, este a se socoti orașul nostru... Golgothă fiind pentru Unguri, ei se și socot datori a face lucrurile mai cu coarne.

Au patru foi, dintre cari trei cotidiane. Și aproape nu e zi, în care să nu se ocupe cu... Valahii, dintre cari dacă unul a strigat undeva „să trăiască“... „patrioții“ își ved țeara în primejdie... Dacă Românii se duc la bănci românești, ear' nu la cele jidovești, „patrioții“ strigă ca guvernul să ia măsuri excepționale în contra „uneltirilor valahe“; ear' dacă vre-un păcătos ori nenorocit de preot ori învătător s'a dat în coate cu „domnul solgăbiru“, „patrioții“ sunt în al nouălea cer și cântă pe toate strunele „progresul pe care-l face ideea de stat maghiar“, această gogoriță iubită a tuturor șovinistilor.

Am dat, nu mai departe decât eri, pasage dintr'un ziar local, care se ocupă cu chestia naționalităților.

Articolul amintit tradează nu numai o absolută nepricepere a lucrurilor politice din patrie, dar' pe lângă că e de o grosolană reavoință, mai și terorizează! Și anume terorizează societatea, publicul căruia îi impune vederile sale înguste și imorale, imorale pentru-că pornesc dintr'o minciună, — terorizează mai presus de toate pe marii tirani, pe cei dela centru, cari în chestia naționalităților trebuie să judece și ei la fel cu spriginitorii și agenții lor din orașele provinciale.

Un exemplu, trecut deja în domeniul istoriei: la 1867, când s'a inaugurat așa zisă „eră constituțională“, cei cari au împedat pe guvern să aducă și pentru Ardeal legi de opotrivă cu cele din Ungaria, au fost micii tirani, teroriștii de prin Cluj, Turda și alte centre ardelenesti... „Noi trăim între Valahi“, ziceau ei, „vedem deci pericolul mai d'aproape: ne prăpă-

dim dacă vom da drepturi și Valahilor!“...

Așa am ajuns, că la 1894 reprezentanții poporului român au fost osândiți la Cluj conform patentei împărtești adusă imediat după revoluțiune de un guvern absolutistic austriac; așa am ajuns că micii tirani cereau chiar legi mai aspre, ear' autonomia noastră bisericască o consideră ca „stat în stat“, și merg cu nerușinarea până să afirme că legea de egală îndreptățire, care azi e de altfel literă moartă, „asigură naționalităților drepturi în defavorul Ungurilor“...

Nu va fi o siugură chestiune, în care dacă sântem interesați și noi, naționalitățile, micii tirani și teroriștii să nu ia aceeași atitudine păcătoasă: sub pretext că Ungurimea și chiar patria e în primejdie, ei cer „măsuri în consecință“...

Ear' guvernele, rînd pe rînd, îi ascultă.

Pentru a-și face situație în parlament, ele lasă mână liberă tiranilor din provincie, unde orgiile administrative și felul cum se împarte dreptatea a început acum să-i sparie și pe unii „patrioți“... pentru-că pofta a crescut: ce la început s'a făcut numai contra noastră, acum li-se aplică câte odată și opoziției ungurești.

Pentru a-și menține această situație, micii tirani se folosesc de cele mai mizerabile arme: se fac rapoarte false și tendențioase la guvern, rapoarte în care situația de prin comitate se arată absolut primejdută de „agitațiile daco-române“ ori „pan-slave“... O ceartă între săteni și notari este presintată ca revoltă, și dacă se va fi făcut și câte o bătaie, în care gendarmii au versat sânge, vinovați sunt scoși toți hoții de păgubași!

Ear' din guvern, cine să-și bată capul cu minciunile celor din comitate?

Alegerile să meargă bine, ca guvernele să aibă majorități zdrobitoare, — și în colo toate bune! Micii tirani, fie că se închină în biserica lui Kossuth, fie că merg cu Bánffy, se impacă pe slujbe, bănci și câte instituțiuni, iar foile lor față de naționalități au aceiași confesiune: să ne calomnieze și să injure asupra noastră!

Cu cât micii tirani se sporesc și se întăresc, cu atât ei devin mai teroriști, cu atât pentru noi, naționalitățile, terenul de luptă se complică. Să fim deci cu băgare de seamă, să ne organizăm așa fel, ca lupta s'o putem duce mai ales acasă, unde fiecare stă față în față cu adversarii. La comună și în comitat, să ne strângem puterile, să nu lăsăm ca micii tirani să învingă mereu asupra noastră,

ci la ori-ce prilej să-î demascăm și... la mir! Numai așa, marii tirani vor ține socoteală de noi.

Ziarele române din cele patru centre au în privința aceasta o mare chemare.

Cuota și Timișorenii. Ziarele ungurești raportează, că comisia municipalității urbei Timișoara în ședința de alaltăieri a luat pur și simplu la cunoștință adresa, privitoare la cuotă, a comitatului Heves.

A hotărît de asemeni să trimită guvernului adresă de incredere și altă adresă în care își exprimă speranța că guvernul va ști să apere interesul țării.

Circonspecții cetățeni, nu de geaba sînt Șvabi.

Alegerea dela Szentcs, care de atâta vreme preocupă pe guvern și opoziție, se va face în curând. Ea va servi de prilegiu celor două fracțiuni kossuthiste să se încaiere. Postul deputat Sima Ferencz, a ținut alaltăieri adunare cu alegătorii săi, ear' cealaltă fracțiune kossuthistă, a trimis sub conducerea lui Tasnady o delegație la Kossuth Ferencz, cerându-i să le dea un candidat... Kossuth Ferencz le-a și recomandat pe Uray Imre.

Mai interesant e, că Tasnady până mai ieri alaltăieri a fost președintele clubului guvernamental și probabil că și acum numai pentru ocazie — a provoca ceartă între Kossuthiști și a-și răsbuna pe Sima — s'a făcut deodată... Kossuthist înfocat.

Proces pe presă. Un proces rar în felul seu s'a deschis alaltăieri înaintea curții cu jurați din Budapesta; procurorul a adus adecă înaintea juraților pe preotul Rajko Andreas, un bătrân de 74 ani, care în ziarul slovac „Krestyan“, scriind un articol, ar fi agitat contra „religiunii jidovești“...

Bătrânul a mai fost de altfel osândit, tot pentru-că a agitat contra Jidovilor; a stat atunci un an în temniță.

În articolul d'acum, jurații au judecat că este agitație, dar' în verdict au spus că bătrânul preot nu este vinovat.

Au avut în vedere bătrânețea lui. Este, la tot cazul, interesant că procurorii sar îndată-ce cineva scrie contra Ovreilor, foile ungurești scriu însă netulburate cele mai violente articole contra naționalităților.

Din parlamentul maghiar.

— Ședința dela 22 Februarie. —

Se continuă cu discuțiunea asupra bugetului ministerului de agricultură.

Iată resumatul ședinței:

Baronul (nou) Solymosi vorbește despre socialismul agrar, despre care zice că e marfă importată; nu mizeria — spune vorbitorul — ci agitatorii au provocat în Ungaria mișcările socialiste.

Polányi învinuște guvernul că nu poartă de grijă intereselor economice. Arată contradicțiile și deosebiri de păreri între oratorii guvernului. Se ocupă îndeosebi de șarlataniile dela bursă și spune că pentru a da oare-care avânt agriculturii, ar trebui scăzute dările. Austria a scăzut anul trecut cu 800.000 darea pe pământ. Cât despre

socialism, zice că în Ungaria mai ales ireli giositatea a hrănit această buruiană străină. Crede că socialismul numai prin introducerea sufragiului universal și prin votarea secretă se poate rezolva.

Asbóth spune că în Ungaria domnește banul și gendarmii. Mica industrie s'a prăpădit, iar cea mare e străină. Pentru studiarea socialismului propune să se întocmească o comisie parlamentară.

La sfârșitul ședinței ministrul de interne, Perczel răspunde la interpelările ce i-s'au adresat în privința măcelului dela Anima.

Zice, pur și simplu, că gendarmii legal s'au folosit de arme, ear' majoritatea și mai simplu — a luat la cunoștință răspunsul.

Alegerile în Austria.

Eată cele mai noue știri despre decursul alegerilor bărbaților de încredere în alegerile ce se vor face pentru Reichsrath.

Afară de cercurile înșirate în numărul trecut, partidul poporal catolic și cel conservator catolic au învins încă în următoarele cercuri: La Admont, (curia V) cu 135 voturi contra 3; la Salzburg, în 4 cercuri cu majoritate uriașă! în Wels, în Welden (Carintia); în Hermagor, în curia IV în Colloredor.

„Liberalii“ au biruit în Bludenz (Voralberg), Iglau, în Wasslitz, în Eger (Boemia) la curia a V-a „liberalii“ au învins folosindu-se de mijloacele de care s'au folosit „liberalii“ maghiari la Nyitra.

Italienii au învins în Pola.

Social-democrații în Colloredo (curia IV), în Witcovitz, Przivor, Teplitz, Karlsbad (curia V), în Mittelfeld (curia V).

Cehii catolici au învins în Gross-Messeritsch, Mistek, Straschkam, Brünn.

Socialiștii creștini în Namieszt, Eiseurz (curia IV).

Germanii-nașionali în Troppau (curia V).

Apare din acestea, că partidele creștine dau lovituri grele „liberalilor“ mai ales în ținuturile Alpilor, ear' social-democrații în Boemia și Moravia.

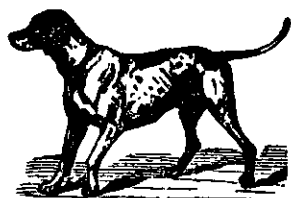
În același timp se scrie, că Duminică marii proprietari din Praga au ținut o adunare, în care s'a discutat asupra manifestului electoral.

În manifest se accentuează alipirea către limba germană și credința către împăratul.

Episcopul Doppelbauer din Linz a trimis o pastorală preoților sei, în care spune că toți credincioșii catolici să dea voturile numai pentru amicii religiunii catolice și pentru candidații cu credință către tron.

IULIU FEJER

LA
„CÂNELE ALB“

ÎN ARAD
strada bisericeii Nr. 1.

(20) 2—10

Neguțatorie de mărunțișuri

precum: poame uscate, vâpșele, sēmēnțe ape minerale etc.

Are onoare a-și recomanda magasina s'a de: **zăhar, cafea, orez, macarone italiene**, din țerile interne și externe, etc. etc.

Poame meridionale: Malaga smochine-sultan, etc. etc.

Carneturi afumate de tot soiul de cel mai fin gust

Cașuri: Imperial de Limburg, din valea Emen, strachino groier etc.

Thee: adevărată de Londra, caravăn, pecco, suhong, mandarin, oronge, mărgele, cong, imperiale și de Victoria amestecate.

Rum echt Ananās, Iamaica, Cuba și Damarare și champagne franceze și din țerile interne: Vinnri, cognac-uri, liquer-uri **vin bun** dela firmele cu cele mai bune renume: Carol Andrényi și fiu și A. Iélics & comp. **oleu fin** de Aix, Nizza, Imperial Iumini, **petroleum american**, obiecte de economie cu **prețurile cele mai moderate**.

Comandele pentru provincie se execută atât prin postă, cât și prin căile ferate, grabnic și punctual.

O specialitate naturală neprețuibilă

este apa minerală alcalin-accidă bicarbonată

Isvorul „Matilda“ de Bodok

care după experiențele făcute la mai multe facultăți de medicină s'au dovedit ca o apă medicinală prea eficace și plăcută mai ales: la **conturbări de mistuire, maladiile stomacului, a rinichilor, a beșicii udului și ale organelor respiratoare etc.**

BORVIZ DE PRIMUL RANG

care prin limpezitatea sa rară și prin conținutul seu mare în acid carbonic natural de un gust prea plăcut, va îndeplini chiar și pretențiunile cele mai delicate, ca cum nici o altă apă minerală.

Deposit în Sighișoara și Alba-Iulia:

la domnul **I. B. Misselbacher sen.**, Cluj: Szegesvary és tãrsai
Deva: Balog Gyula, **Orăștie:** Németh János; în Brașov deposit propriu strada **Căldărarilor nr. 68**, și se poate comanda și de adreptul dela administrațiunea subsemnată.

Cu toată stima

Administrațiunea isvorului „MATILDA“:

15— [7]

Josef György,

(comit. Hãromszék). Bodok. (Transilvania).

„MINERVA“

INSTITUT TIPOGRAFIC SOCIETATE PE ACȚII ÎN ORĂȘTIE

Cea mai ieftină tipografie!

Tipografia „Minerva“ din Orăștie, strada Berăriei Nr. 10, mărindu-și asortimentul, își oferă on. public serviciile sale pentru ori-ce fel de tipărire.

Fiind pusă în plăcuta pozițiune de a dispune de **6 mașini**, și anume: **2 prese accelerate, mari, 2 prese de mână, mici, și 2 mașini: una de perforat și una de tăiat**, precum și de **112 soiuri de litere** de cele mai moderne, cu mai bine de **200 clișeuri** și felurite alte obiecte tehnice, — garantează pentru efectuare promptă, corectă și frumoasă, cu **prețuri foarte ieftine!**

„MINERVA“ primește mai departe să efectuească tipărituri de cărți și broșuri de ori-ce mărime, pe lângă învoeli de plată foarte ușoare, în rate dacă e de lipsă.

➤ **Pentru Bănci** tipărește Bilanțuri, Acții, Libele de depuneri, Cărți, Documente de Cassă și tot felul de tipărituri.

➤ **Pentru infățișare plăcută, atrăgătoare, se garantează.** ➤

Direcțiunea institutului Tipografic

„MINERVA“.

20— [6]